

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a nobis hactenacum ad catholicarum partium proposita promoveanda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikus törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létező lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leo pápa Zichy Náudor grófhoz, 1895. márc. 8-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és lapfajtájdónos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Bástya-utca 9.
Kiadóhivatal: Számmer Imre könyvnyomdája.

Remény és aggodás.

Székesfejérvár, 1899. márcz. 24.

Nem egyéb a földet turó gazda élete a nehéz küzdelmek szakadatlan sorozatánál, a reménykedés, gyötrő aggodás folytonos váltakozásánál. Minden esztendő, mely elmúlik az örökkévalóságból, egy-egy harcot jelent nála, melyet sokszor győztesen, de még többször veszteséggel vívott meg az ellenségeivel. Igaz barátja csak a föld marad, a türelmes, jó föld; hajh, de ellensége fölös számban vagyon. Felhőszakadás, vízáradás, jégverés, fagy állandóan fenyegeti pusztulással súlyos munkája eredményét, de még a mindent éltető nap is ellenségévé szegődik néha, mikor nem érlel, növeszt, hanem perzsel, elaszt mindent az égető sugaraival.

A mezőgazda öröme sohasem teljes. Ha reménytől duzzad a szíve, mikor végigtekint a szépen zöldelő földön, akkor is fölébred benne hirtelen a szorongó aggodás s sóhajta teszi föl magában a kérdést: vajjon fogja-e kalásztát is learatni a szellőben ringó zöld vetésnek? Félő tekintettel vizsgálja az égboltot, nem hoz-e jeget a zivatar, lesi a barometrumot s aggodásbeli izalmában még a leveli béka jövőndölését sem hagyja figyelme kívül. Izzad, fárad, töri a markát reggeltől estig, hogy megkerüljön a kenyér s ime az időjárásnak fölébred a szeszélye s oda minden! Agyonverve, irgalmatlanul lepa-

kolva holtan tekszik le a kalászt ígérő vetés, fagy öli el csírájában a termő életet, vagy elszikkasztja, égeti a nap perzselő heve. Oda a remény, nincs kenyér télire!

Ujjból kezdi aztán a szegény gazda, új reményekkel, de a régi aggodással. Mig végre könyörül rajta a Mindenható, elül a vész s csűrbe kerül az élet, pénzébe a bor. Amde ez a diadal még korántsem teljes. Ilykor kell aztán a gazdának meg birkóznia a legnagyobb ellenségével: a tehetetlen ember kapzsiságával, a börtelovago érdemes testületével, a ringek erőszakos rabló gazdálkodásával, a gabona uzsorával s az Eg tudja még mitéle veszedelemmel.

A tavalyi esztendő nehéz csapásait sinyli még a szegény kis gazda. Nyakában az adósság. Ott az adóhátralék, nyomja még a kormánytól kapott vető mag ára s előtte még egy fél esztendő, melyre tavaly nem termett kenyér. És a jámbor gazda mind-e bajok ellen ez évtől vár segítséget, ez évben helyezi minden reményiségét.

Vajjon meghozza-e ez esztendő, amit százezen kívánnak, kérnek?! Félő, hogy nem. Megbomlott megint az időjárás s már is okozott kárt a szeszélyességével. A legutóbbi napos, meleg időre, mely kiszalta a rügyet, izzadásba hozta a szőlőt, — kemény, száraz hideg következett s tartott oly sokáig, hogy végzetes veszedelem fenyegette már az árpát, rozstot, zabot és burgonyát, mely az alsóbb vidéken

földben van már sok helyütt. És a szőlőt meg a tavalyi szörnyű jégverés vonalán ugysem sokat ígér ez idén, még szomorúbb állapotba hozta ez a mostani meglepő következtet fagy.

Most meg leesett a hó, megenyhült az idő, mely nedvességet ad majd hó olvadás útján a kiszáradt talajnak s hirtelen kihajt majd mindenütt az élet. Ments Isten, hogy aztán megint fagyot kapjunk, mert bizony két kézzel sem hárihatja el akkor magáról a bajt a szegény reménykedő kisgazda. Pedig az időjárás olyan, hogy el kell készülni mindenre.

Szegény ember sorsát, boldog Isten bírja, tartja a példaszó; még kell ebben nyugodni az embernek, nem lévén hatalmában parancsolni a természetnek. De már hogy olyan veszedelemtől hagyjuk elölni magunkat, melyet emberek, rossz, kapzsi emberek zudítanak ránk, az már csakugyan gyávaság volna! Ime a veszedelem legnagyobbika: a ringek garázdálkodása, a gabona uzsora, e két megölkője a gyöngye kisgazdának, a népnek Talpra kell állni ez ellen az épkézláb gazdának s elkövetni minden lehetőt, hogy létreje garázda hatalmát az éféle bandáknak, melyek a mellettük álló tőke erejében bízva a leggaládabb módon folytatják üzelmüket.

A politika terén beállott kedvező változás nemcsak hogy segítséget ígér e küzdelmekhez, de helyesebben maga a kor-

Ibolya-Veronika.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Haragudtak rá mikor megszületett s a csöpp jószág mintha érezte volna, egy mukkáns nélkül bujt meg a tarka csinos dunnába. Összeszorította ökleit és várt türelmesen. Talán arra várt, hogy majd érte is eljön az a ki a testvérkéit elvitte sorba. Szép fehér téli napon, mikor havas volt a kerítés vége és a gubancos liczeum-bokor is a kis temető árkában, talán az ő tiszteletükre, — teleszórta magát fehér virággal. Apró pihék szálíngóztak a levegőben, mintha mindenik egy olyan kis megszabadult lélek lett volna, a ki itthagya a csikos dunnáját, amely neki eddigelé a világot jelentette. Olyik kicsi lélek megbújt a csipkés ablakfüggönyben, talán még visszavonzotta valami és örvendezett, látva szép kis festett koporsóját, a cifra szemfüdelet, a melynek minden sarkáról bokorba kötött szalag csüngött. Oh szép az élet idelelt is, — gondolta, mert még nem tudta akkor, hogy az embereknek a halálokban adják meg a legnagyobb tisztességet.

Mondom a kislány, mert az volt, türelmesen várt a dunnában, csak a szemhéjaival hunyorgatott olykor, a melyek sehogysé tudták megszokni a pipafüstöt. Aztán az orrocakájával

gyűlt meg a baja, azt kezdte dörzsölni, miközben sűrűn tüszentett. Vékonyan, mint a kis macskák, de különben ő maga sem volt nagyobb egy jókora fiók — cziczánál.

Az édes apja, a ki melleleg mondva a nemes eszmadia ipart lett volna hivatva felvirágoztatni, — ezt a megjegyzést tette ezekre a szemmel látható életjelekre:

— Ni, ez úgy látszik megmaradt, nem kell sietni a keresztelővel.

A sápadt asszony az ágyon mosolygott, a könnyei meg hullottak mellette. A jó Isten tudja hogy volt vele, talán jobb szerette volna eltenni ezt is, mint a többit és arra gondolt, ha ő is csak úgy elmúlt volna.

Telt a nap, a hét és egyszerre csak azon vették észre magukat, hogy a fiók czicza tud már nevetni is. Furcsa kis vonás jelent meg a szája szögletében, idétlen kis ráncz, a mely csufolni látszott mindnyájokat: ugy-e hogy lefőztelek benneteket? — és a szemével se hunyorgatott többé, hanem kinyitotta kerekre, hogy olyanak látszottak azok, mint egy-egy nagy kék virág. És talán azért kereszteltették Ibolyának. Pedig alig kaptak rá keresztanyát. No hogy még ki hallott ilyen nevet: Ibolya! — Trozsán Ibolya, a Trozsán Mátyás eszmadia leánya! — Már hogy illik az össze.

Végre is egy kis szerényke csalással a kegyeletes szent Veronika nevére diktálta be és így lett neki két neve: Ibolya, Veronika.

A gyermekéveiről nem számolok be külön, olyanok voltak azok, mint a más szegény poronty. Ha az anyja, a ki mosni, vasalni járt el úri házakhoz, — nem vitte magával, hát elpancsoolt ő is az árokszálon az utcagyerekekkel. Nem cserélt volna senkivel és nem sirt, nem duzzogott ha szidták, ha megverték és csak egyetlengy kívánsága volt életében. Szeretett volna egy ruhát, egy olyan kék ruhát, a minő a Hóféherke meséjében a királynén volt és mikor később libapásztor leánynak adták és ő hanyatt feküdt a pázsitos gyöpon, — az eget nézte mindig, a mely szinte olyan kék volt és a habos báránnyellegeket, a melyek olyanok voltak rajta, mint a selyemcsipke a mesebeli királyné ruháján.

Ibolya-Veronika behunyta a szemét és ábrándozott. Ha ő neki egyszer egy olyan kék ruhája lenne... Elnézegette a boltok kirakataiban, talált volna itt is ott is kedvére valót, de nem, még az árát se mert megkérdezni. Olyan pénzzel fizetnek azért, a minőt ő még sohasem látott és aztán inkább oda se nézett a kirakatoknak s csak az égre bámult fel min-

mány az, mely harcot üzen a gabona uzsorának. A kereskedelmi miniszter tegnapielőtti expozéjában ugyanis hangsúlyozta, hogy a földmiveltésügyi miniszterrel egyetértésben minden rendelkezésére álló eszköz felhasználásával oda fog törekedni, hogy a gabonaértékesítő szövetkezetek alakulását előmozdítsa, azok működését megkönnyítse s ezáltal féket vessen a gabona uzsorások útjelmeire.

Nagy horderejű nyilatkozat ez azon helyről, mert azt jelenti, hogy a magyar gazdának is felvirradt a napja s ő is részesedni válik mindazon kedvezményeknek, mindama támogatásoknak, melyeket a Nyugat gazdája már régóta élveznek s mely nélkül a mezőgazdaságnak egészséges alapokon való fejlődése nem is képzelhető.

Vakon persze nem bizunk e szép ígéretekben, de már az is óriási haladás a régi viszonyokhoz képest, hogy hinni tudunk és akarunk a jó szándék oly nyilvánításában, mely a kormány részéről történik!

— **A kuriai bíraskodás.** A kuriai képviselőválasztási bíraskodását szabályozó törvényjavaslatnak, a pártok között létrejött megállapodások értelmében, kibővített szövegét előleges királyi jóváhagyás alá terjeszti legközelebb a kormány. Ez a szöveg, mint tudva van, fűntartja a képviselőház által elfogadott formájában azt a törvényjavaslatot, a melyet még *Szilágyi Dezső*, mint igazságügyminiszter, terjesztett a Ház elé. Beleillesztették azonban a választási eljárásra vonatkozó azokat a cikkelyeket is, melyeket *Székely Kálmán* és az ellenzéki megbízottak közt lefolyt békekonferenciák megállapítottak és a pártok értekezletei ratifikáltak. A törvényjavaslatot *Plósz Sándor* igazságügyminiszter még a budgetvita folyamán be szándékozik nyújtani, hogy a költségvetési törvény megszavazásáig a bizottsági előkészítő

dig. Az egy forintjával meg, a mit hónapja bérből kapott. — mindig beszámolt otthon.

— Megáld a jó Isten, — mondta az édes anyja és a kidolgozott kezével végigsimította az Ibolya-Veronika szép szőke haját.

És a kisleány úgy érezte olyankor, mintha az édesanyja sápadt szájszéleiről az a pár szó úgy szállna a lelkébe, mint egy darab menyország és magában halkán ismételte: megáld az Isten és olyankor szinte el is felejtkezett a kék ruháról.

Esténként felkaporodott az ágyba az anyja mellé és bedugta a fülét. Bedugta, hogy ne hallja az apja durva szavait, mikor az úgy éjfél tájt hazavetődött. Oh, hogy reszkettek olyankor mindketten. Ibolya-Veronika erőszakkal csukta le szemét és a szíve ijedten dobogott. Pedig ez így ment napról-napra és nem tudták megszokni mégsem.

Az asszony magához szorította a kis lány szőke fejét és imádkozott. Imádkozott, hogy meghagyta neki az Isten Ibolya-Veronikát. Ő volt kettőjük között a szent, a minden és ő benne reménykedett a szegény asszony.

Az élet eltelik, elmegy még a szomorúságban is. Ezeké is tellett. Nincs ember baj nélkül, — vigasztalta magát az asszony és nem panaszkodott senkinek. Pedig neki sokszor panaszkodtak őh hányan a magasorsu barátnői közül és hogy kifakadtak némelykor!

tárgyaláson átmelessen és késelem nélkül a Ház napirendjére legyen tűzhető a kuriai bíraskodásról szóló javaslat.

A törvényhozás tehát csak ezután fog újból foglalkozhatni a javaslattal, az érdekelteknél azonban már erősen tárgyalja s nagy részben támadja is mint olyant, melynek rendelkezésében veszedelmes részek is vannak. A néppárt és a papság a hirhelt kanczelparagrafa ellen kiad teljes erővel, jogász körökben pedig úgy vélekednek, hogy ez a javaslat megfosztja a bírói kart függetlenségétől. A kecskeméti ügyvédek máris tiltakoztak a javaslat ellen, most pedig a kassai ügyvédi kamara elhatározta, hogy az igazságügyminiszterhez felterjesztést intéz, a melyben a képviselőválasztások fölött való bíraskodást nem a Kuriahoz, hanem a közigazgatási bírósághoz kéri áttenni.

Váltó hamisító örmester.

— Saját tudósítónktól. —

Szenzációs bűnesetnek lett a hőse városunkban a helybeli ublánus ezred egyik kezelő a'isztja. Ez a vitéz hadi kevének találván mulatozásaihoz az örmesteri zsoldját, váltó hamisításra adta a fejét s e bűnös uton 1200 frtot csalt ki egy szegény öreg özvegy asszonytól, akinek ez a pénz sok esztendőn át megkuporgott egész vagyonkáját képezte. A bűnös altisztirangjától csufosan megfosztva, börtönben várja már a büntetését, a szegény öregasszony keservesen siratja a szép bankóit, melyeknek oly nehéz volt a megszerzése s a melyeket együgyű hiszékenységében mégis oly könnyen adott ki kezéből, hogy elősegítse dorbézolásait egy lelketlen embernek.

A kifosztott asszony a déli vasut egyik volt szivattyúkezelőjének, *Berghaus János*nak az özvegye, aki fiánál *Berghaus Ede* mozdonyvezetőnél él a Gáz-utca 30 számú házában. Vele egy házban lakott *Kapler* nevű ulánus kezelő örmester is a feleségével, akivel *Berghausné*

Trozsánné nem szolt, inkább azt ismételtette: megáld az Isten.

És fordult is valamennyire a sorsuk. Ibolya-Veronika valami jó uri házhoz jutott be, a hol megbecsülték s tisztességes fizetést adtak neki. Nem olyan közönséges eseléd volt, tizenöt forintot kapott egy hónapra. Abból éppen kitellett volna egy olyan égszínkék ruha, a minőre Ibolya-Veronika már oly régen vágyakozott. Ej, ráérek még, — gondolta magában és fogta a fizetését és odaadta az édes szüleinek. Ő maga átvásalta a kicsit megtakult barna ruháját, a mit két évvel ezelőtt kapott ajándékba és abban ünnepeit vasárnaponként.

Trozsánné a szemét törülgette: áldott legyen az Isten. És a beteg reszkető urával kijárogatott a kis temetőbe, a kakuk füves sirhantok közé és ott elsiratgatták, elbusagatták az öt egyformára festett apró kis keresztet, a melyek le voltak dugva sorjába. És felsóhajtottak olykor:

— Óh bár meg volnának! . . .

Arra gondolták, hogy akkor talán jobban telnék Ibolya-Veronikának a kék ruhára.

Milyen szép lett volna benne! — Még a fakó barna ruhában is kivált a többi körül. A szép sugár növéssel, szabályos szép szőke arcával, a mely olyan volt, mint a tejbe hullajtott almavirág.

többszörösen érintkezett. Az asszonyok beszélgetése nyomán *Kapler* még tavaly nyáron megtudta, hogy *Berghausné* nagyobb összegű pénzt kölcsönzött egy főrangú katonatisztnek, aki a kölcsönt nemsokára vissza is adta. *Kapler*ben ekkor támadt fel a család ideája, mert nagyon szerette volna magának megkaparintani az öregasszony pénzeszkéjét.

Tavaly szeptemberben beállított *Berghausné*hoz s előadta, hogy *Nikolik* ublánus kapitány megbízásából jön, akinek nagy szüksége volna 1200 frtra, mely összegről váltót ad. Az öregasszony szabadkozott, hogy ő nem ad pénzt kölcsön, azonban *Kapler* addig-addig beszélt neki, míg végre ráállt az üzletre s nehezen bár, de kiadta pénzt a váltó ellenében, melyen *Nikolik* százados aláírása volt.

Most januárban a váltó lejárt, amikor is *Kapler* új, de rövid lejáratu váltót vitt *Berghausné*hoz, mert hogy a kapitány ur most még nem fizethet, hanem rövid idő alatt ki fogja egyenlíteni a tartozását. Ezenközben a második lejárat is elérkezett, de a pénz késett. Most már elfogta *Berghausné* a nyugtalanokdás s a minap bement *Kapler*hez, hogy a pénzt okvetlenül hozza vissza. Az örmester nagy zavarba jött, himezett, hámozott s ígérte, hogy majd elintézi a dolgot.

A gyanu azonban, hogy itt valami turpisság rejlik a dologban — mindinkább nőtt az özvegyasszonyban s ez okból most hétfőn elküldte fiát *Berghaus Edét* *Nikolik* kapitányhoz s prezentáltatta a lejárt váltót.

A kapitány meglepetése határtalan volt. Sokáig nézegette a váltót, melyen szakasztott olyan aláírás volt mint az övé s végre nagy fölháborodással kijelentette, hogy ő nem tud a dologról semmit, ő azt sem tudta, hogy *Berghausné* él a világon. Nyomban kihallgatta persze *Berghaus Edét*, aki tőviről hegyire elmondta a váltó eredetét s természetesen azt is elmondta volt, hogy *Kapler* hozta a váltót, már mint a kapitánya megbízásából.

Nikolik kapitány rögtön jelentést tett ezredesének az esetről s csakhamar megtétték

— Milyen nagy szerencse vár magára lelkem, — mondta neki egy napon az asszonya.

Ibolya-Veronika nagyot nézett.

Az asszony folytatta:

— Egy uri ember járt ma nálam, a ki itt lakik fölöttünk az emeleten. Hallotta magát énekelni és azt mondta, hogy kincs van a tornakában s ki akarja magát taníttatni.

Ibolya-Veronikának egész nap zugott a feje attól a mit hallott. Aludni se tudott urána való éjszaka. Olyan furesákat álmódott, mintha meghalva látta volna magát, szép kék selyemruhába öltözve, sok sok virág között. De a virágnak nem volt illata, mintha hideg porcelánból lettek volna. Bágyadtan ébredt másnap és szórakozott volt egész reggel.

Dél felé szalonba hívták és Ibolya-Veronika zavartan támaszkodott a tükrös ajtófélféhez.

— Itt van az az ur . . .

A föltett czvikerevel erősen méregette az végig a leányt. Aztán énekeltetett vele valamit.

Ibolya-Veronika vörös volt, mint a pipacs és meglehetősen hamisan énekelte. Pedig az asszonya egyre intgetett neki, hogy bátorítsa.

— Nem tesz semmit, — mondta a vendég. — majd lefogja győzni, a lámpalázat. És addig is mig nagyobb kedve lesz . . .

S egy csomagot hozatott be az inással az előszobából.

az intézkedések Kapler elfogatására. Kedden reggel tiszta vezetése mellett őrség jelent meg az őrmester lakásán, akit ott helyben rögtön lefokoztak, letépték a paszomándját, csillagjait, kardbojját s erős fedezet mellett fogságba kísérték.

Most folyik ellene az eljárás s hogy büntetése ugyancsak kemény lesz, az — tekintve a katonai törvények szigorát — elképzelhető.

A pázmándi vadállatok.

— Saját tudósítónktól. —

Hátborzongató eseménynek volt színhelye a hó 19-én a fejérmegyei Pázmánd község. Egy csoport vadállattá fajult legény valóságos vérfürdőt rögtönzött a faluban s besztiális kegyetlenséggel legyilkolt egy szerencsétlen fiatal embert. A rettenetes s amellett undorító esetről ezeket jelenti tudósítónk:

A legutóbbi vasárnapon este, rendes szokás szerint, nagyobb csapat falubéli legény dözölt a korcsmában s csakhamar harcias hangulatba hozta őket az ital. A mulatozók két csoportra oszlottak. Az egyik volt az izgágák csapata, amely Farkas Nagy János, Tóth Mihály, Laci Hegyi István, Lukács K. József, Nyáry János, Freuer Mihály, Burján Sándor, Tóth József és Tóth János alakították; a másik csoportot pedig Oricsék György képezte néhány pajtásával.

A duhajkodás vitézei csakhamar belekötöttek Oricsékébe, s rövid idő alatt parázs veszekedés tört ki közöttük. A csatározók eközben kivonultak az utcára, amikor működni kezdett a kés. Szörnyű dühvel támadt egymásnak a sok félig ittas legény s néhány perc alatt tizenötven véreztek többé kevésbé véresre szurt sebekből.

Az izgágák hada azonban nem találta elég erőteljesnek a bicsakkal való küzdelmet s többen közülök berontottak Erdő János gazda szomszédos udvarára, ahol a kocsiból kiszédtek a löcsöket, dorongokat, egy ásót és egy kőtörő kalapácsot kerítettek s így fölfegyverkezve újból megrohanták Oricsék Györgyöt és társait,

— Ez a magáé Ibolya-Veronika — előlegnek.

Gyönyörű kék ruha volt a csomagban — és Ibolya-Veronika felkiáltott meglepetésében:

— Ah! — de a többi nem merte hangosan mondani. Épen olyan, mint a királyné ruhája a Hoféherkében...

És aztán megint zúgott a feje egy napon által. Eszébe jutott álma és látta magát mint halottat. Megborzadt. Valami babonás félelem fogta el, s a sokszor megálmódott kék ruha mint nehéz kö ereszkedett szívére. Pedig elcsukta a szekrénye legalsóbb fiókjába és mégis kísértette az éjjel-nappal. Mint egy rém, a melyből innen, onnan is kiviláglik egy pár olyan fényes üvegű szem, a mitől félt, maga se tudta miért.

És egy-egy este szépen összepakolta a ruhát. Egy czédulát is irt hozzá a maga gümölyű betűivel s naiv orthográfiájával:

Nincs kedvem énekelni tanulni.

És aláírta:

Trózsán Ibolya-Veronika.

Az égre nézett fel, mint a hogy megszokta volt és két csillag nézett onnan reá szeliden. És mintha beszélt volna hozzá a csillag az édes anyja hangján:

— Megáld az Isten...

Prigl Olga.

még pedig azzal az elhatározott szándékkal, hogy Oricséket agyonverik.

Oricsékek látván a tulnyomó erőt futásban kerestek menedéket s velük együtt menekült Köllő József 22 éves legény is, aki teljesen ártatlan volt a verekedésben, mert éppen akkor érkezett volt a korcsmába. Ez a szerencsétlen nehéz járasú lévén, egy ároknál fölbukott, ami a halálát okozta. A felbőszült csorda ugyanis Oricsékek nézte őt a sötétben s vadállati kegyetlenséggel rohanta meg a tehetetlen embert. *Néhány pillanat alatt Köllő József kiadta lelkét a reá mért szörnyű csapások alatt.* Az elvadult banda a szó szoros értelmében szét verte a fejét, amely négy darabra esett. A boldogtalannak összetörték a csontjait, bezúzták az arczát, sőt még meg is csonkították, amennyiben levágták az egyik fülét. A vadállatok ezután, mint a kik jól végezték dolgukat, dalolva csavarogtak tovább az utcákon. Köllő elmenekült társai ezután vissza tértek, de már társukat a nagy vértócsában halva találták. Köllőt a törvényszéki orvosok felboncolták, s minden ütést halálosnak jelentettek ki. — A 22 évet élt szerencsétlen ifjút — kit névnapján vertek agyon, kedden temették a község nagy részvéte mellett. — Farkas Nagy Jánost és hét társát a vizsgáló bíró kihallgatás után letartóztatta és Vaalba kísértette.

Különös, — írja levelezőnk — hogy Pázmádon, eme tisztán katolikus községben ilyen lelketlen, a keresztény embert meggyalázó dolgok történnek. A verekedések minden vasárnap ismétlődnek. — Egy súlyos testi sértésért beadott kereset még a bíróság előtt le sines tárgyalva, máris érkezik közbe 2-3 ügy, míg végre most ismét egy nagyobb szabású. — Ha vizsgáljuk eme gyalázatos dolgok okait, azt találjuk, hogy Pázmádon a szülők gyermekeik nevelésére nagyon kevés, a 15 éven felüli ifjak nevelésére és rossz hajlamaik fékezésére pedig épen semmi gondot nem fordítanak. Míg 6 éven keresztül a gyermek iskolába jár, addig művelődik lelke, de ha már az iskolából kikerül, hamar magába veszi a nagyobbak rossz erkölcsait, úgy, hogy rá se lehet többé ismerni, hogy az valaha iskolába járt, oly vad- és durva, tiszteletlen lesz.

Hiába munkálkodik a tanító, pap a vallási kölcös nevelésben, mert ha már ifju lesz a gyermek, kivetkőzik jó erkölcséből, mert a többi rosszat lát. — Igy Pázmádon nagyon divik az az éjjeli csatangolás, rabló-banda módra csoportosan járják az utcákat, különösen vasárnap este és éjjelen. A szülők nem tudnak parancsolni gyermekeiknek, őket nem intik, nem nevelik, mert nevelésre maguk is nagyon rázorolnak.

UJDONSÁGOK.

— **Gyümbölcsofolt Boldogasszony** ünnepét üli holnap az egyház. Emlékünnep az angyal üdvözlésének Szűz Máriánál és Krisztus Urunk fogantatásának emlékünnep. Holnapután **virágvasárnap**, Krisztus Urunk Jeruzsálembé való bevonulásának emlékünnep. Ezzel kezdetét veszi a nagy hét, melyen Jézus Krisztus keresves kinszenvedésének, halálának, majd dicsőséges feltámadásának emlékét üli az egyház. A nagyheti ájtatosságok sorrendjét lapunk jövő számában fogjuk közölni.

— **Királyunk** itthon. Ő felsége a király legközelebb Budapestre érkezik. Megvárja

Bécsben az április 18-iki katonai szemlét, aztán a magyar fővárosba jön s egy hetet tölt itthon. Ez idő alatt udvari bál is lesz a királyi palotában, melyen a királyasszonyt *Augusta* főhercegnő, *Ottó* főherceg neje fogja helyettesíteni. *Erdődi-Harrach* grófnő, az új királynői főudvarmesternő ekkor fog először szolgálatot teljesíteni, ő fogja a bemutatandó hölgyeket a királyné helyettesé elé vezetni.

— **A szent atya állapota.** Újabb értesítések megerősítik a hírt, hogy a szent atya állapota nagyon rossz s hogy ereje sehogy sem akar visszatérni. A pápa álmatlanságban szenved és alig táplálkozik. A kihallgatásokat csak rövid fogadásokra szorítják s közben a pápa rendszeren a pamlogon fekszik. A metszett seb még nem gyógyult be. A kardinálisok nagyon aggodnak a pápa állapota miatt. *Turinaz*, a nancy-i és touli püspök szombaton audiencián volt a pápánál. Mint a fogadtatás után a püspök beszélt. A Szentatya dolgozószobájában fogadta egy magas, piros karosszékben ülve, felharsányan: öltözetben s a beszélgetést csakhamar a rajta végzett műtétre terelte. Lassan, szinte suttogó hangon mondta el, hogy már százhuszonhárom bitorost látott meghalni. Erzi, hogy immár elérkezett a véghez, de az isteni Gondviselés még továbbra akarja fenntartani. „Mikor műtét közben, ugymond. már-már elaléltam, a Szűzhöz imádkoztam, ki segített rajtam. Néhány évvel ezelőtt Monsignore *Ducroise* egy francia orvost ajánlott nekem, de a római orvosok ezt megtagadták s nem engedték hozzám. Talán, tette hozzá finom mosolylyal. féltékenyek voltak.“ Ezzel állásra emelte fel fáját, hóféhér kezét s az audiencia véget ért.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter ifj. *Bognár* Károly székesfejérvári törvényszéki díjnokot a moári járásbírószághoz irnoknak nevezte ki.

— **Közgyűlés.** Székesfejérvár szab. kir. város törvényhatósága f. hó 27-én hétfőn délelőtt 9 órakor tartja rendes havi közgyűlését a városház nagytermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Az igazoló választmány előterjesztése a városi bizottsági tagok megválasztása tárgyában. Széll Kálmán miniszterelnök ur ő nagyméltósága leirata az új ministerium kinevezése tárgyában. Hegedűs Sándor ő nagyméltósága leirata kereskedelmiügyi miniszterrő történt kinevezése tárgyában. Nagymélt. magy. kir. belügyministerium leirata a szegényalap tőkénének törlesztéses kölcsönként tervezett kiadása tárgyában. Nagymélt. magy. kir. belügyministerium leirata a mult évi november 9-én tartott rendkívüli közgyűlés határozatai ellen beadott felebbezésre vonatkozólag. Nagymélt. magy. kir. belügyministerium leirata az adófelszámolási bizotts. elnöke s helyettes elnöke kinevezése tárgyában. Városi tanács előterjesztése a III. o. kereseti adó tárgyában férfiú kiküldése iránt; a folyó évi költségeloirányzat tárgyában; az egész város csatornázási tervének elkészítése iránt; az ezredéves iskolai alapítványokra vonatkozólag. A kultur mérnöki hiv. átirata Peuser Frigyes vízhasználati jogositványa tárgyában. Városi tanács előterjesztése a templomháti bánya bérbeadása ügyében. Városi tanács előterjesztése a tüzrendészeti szabályrendelet végrehajtására vonatkozólag. Városi tanács betérjeszti a borellenőrző bizottság ügyviteli szabályzata tervezetét. Városi tanács betérjeszti a városi iskola s fűstársról szóló szabályrendelet tervezetét. Városi tanács előterjesztése a fogyasztási adóhivatal szervezése tárgyában. Városi tanács előterjesztése a város külterületén engedély nélkül használatba vett épületekre vonatkozólag. Városi tanács előterjesztése a felsővárosi új iskola építésének vég-

leszámolása ügyében. Városi tanács előterjesztése Csáder János műszaki segédnek külön díjazása tárgyában a felsővárosi iskola építésénél teljesített működéséért. Városi tanács előterjesztése a kövezési munkák vállalatba adása tárgyában. Városi tanács előterjesztése pénzügyi hivatalok elhelyezésére szolgáló épület emelése iránti kérelemre vonatkozólag. Városi tanács betérjeszti a Mantz-féle iskolai alapítványokról szóló alapító-levelek szövegezését. Városi tanács előterjesztése Galambos Károly által kért 5 négyszög öl utcaterületnek eladása tárgyában. Városi tanács előterjesztése a sertésvész alkalmával való zárlat enyhítése iránt. Városi tanács előterjesztése a sóstón termelt nád eladásra tárgyában. Városi tanács előterjesztése a városi kertész munkakörének korlátozása iránt beadott kérvényre vonatkozólag.

— **Hymen.** *Gibba* József lengyel-tótii urodalmi gépész eljegyezte *Zeller* Irma kisasszonyt *Zeller* György szőlős-györöki urodalmi kovács leányát.

— **Halálozás.** Id. *Flits* Miklós helybeli tekintélyes fűszernagykereskedő, városi bizottsági tag f. hó 22-én este meghalt. A megboldogult a régi és jó nevű „Flits Pál fia” cégnek volt tulajdonosa, melyet évek hosszu során át vezetett. A különben erős szervezettü embert többszörös szélhűdés érte s ez okozta korai halálát. Haláláról özvegye a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Flits* Miklósné szül. *Eisenbarth* Josefa fájdalomtól megtört szívvel jelenti a maga — valamint alulírott gyermekei, nokái és rokonai nevében, hogy forrón szeretett és felejtethetetlen férje, a legjobb apa, nagyatyja és rokon id. *Flits* Miklós folyó hó 22-én esti 7^{1/2} óraker, életének 54-ik. boldog házasságának 28-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt. A drága halott földi maradványai folyó hó 24-én d. u. 4 óraker fogtak a „Szent Háromság”-ról nevezett hosszu-temetői sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise pedig f. hó 24-én d. e. 10 óraker fog a székesgyházban az Urnak bemutatni. Székesfejérvár, 1899. márczius 23. Szendergő porait béke lengje körül! Gyermekei: Ifj. *Flits* Miklós. *Flits* Mariska, férj: *Karl* Istvánné. *Flits* Stefánia, férj: *Hübner* Károlyné. *Flits* Emmi. Ipa: Id. *Eisenbarth* Agoston. Veje: *Karl* István, *Hübner* Károly. Sógornai: Dr. *Eisenbarth* Károly, ifj. *Eisenbarth* Agoston. Sógornői: Özv. *Eisenbarth* Ferenczné, szül. *Schneizer* Anna. Dr. *Eisenbarth* Károlyné, szül. *Hübner* Mariska. Ifj. *Eisenbarth* Agostonné, szül. *Hausner* Irén. Unokái: *Karl* Józsika, *Hübner* Andor.

Temetése ma délután 4 óraker történt a nagyszámu rokonság, jóbarát és ismerős részvétele mellett.

— **Munkácsy haldoklik.** Az a hír érkezett tegnap Berlinből, hogy *Munkácsy* Mihály állapota ismét rosszabbra fordult. Az orvosok teljesen lemondtak már róla s azt hiszik, hogy a mester már csak néhány napig marad életben.

— **Márcziusi hó.** Most akar bennünket kárpótolni a természet azzal, amit a télen elvont tőlünk. Az éjjel ugyanis csaknem félméteres hóval borította be a várost és vidékét. A hóesés különben ugylátszik általános az országban, mert mindenfelől havazásról írnak. A Kanizsa felől jövő vonatok a hó miatt csak nagy késéssel érkeztek be. Az emberek elővették a rég nem használt szánt és e télen, illetve tavaszon szánkáznak először márczius 24-én. A gazdák különben örülnek a hónap anynyában, hogy legalább megmenti tavaszi veteményeiket, melyeket az utóbbi napok 7—8 fokos hidegje kifagyással fenyegetett. *Falb* jóslatai ez alkalommal nálunk is bejeljesedtek. Havat jósol folytonosan az

örög, egész a hónap végeig, mikor óriási vizáradással fenyeget bennünket. Megkaphatjuk azt is. Lehet, hogy a szeszélyes idő holnap forró napugást bocsát a fehér takaróra, mikor a hó egyszerre elolvad s a folyók nem lesznek képesek magukba fogadni a levét. Az a szerencse, hogy a föld mélyen ki van száradva s így rop-pant sok nedvességet lesz képes magába fogadni.

— **A dunántúli dalszövetség ünnepélye.** Ez évi június 25-én, vasárnap tartja meg a *Dunántúli dalszövetség* komáromban az évi közgyűlést s a dalos ünnepélyét. Az ünnepies közgyűlés díszbankettel, dalos versennyel s táncmulatsággal lesz egybekötve. A dalos-ünnepélyen háromféle módon vehetnek részt a taggyuletek: 1. testületileg, mint versenyzők és a közös karokban résztvevők; 2. testületileg versenyen kívül, de a közös karokban közreműködéssel; 3. képviselőileg. A versenydarabot minden taggyuletet szabadon választja meg, de ennek vezér könyvét tartozik a bejelentéssel együtt a szövetség választmányhoz benyújtani, hogy az esetre, ha több dalegyesület egy darabot választott volna, idején lehessen az utóbb jelentkezőt újabb versenyű választására felhívni. A közös karok előadásánál közreműködő taggyuletek igazolni tartoznak, hogy a darabokat a dalos-ünnepélyt megelőzőleg már nyilvánosan előadták. A közös karok összedarabjaiul az alábbi két mű tüzetett ki: 1. „*Magyar királyinduló.*” *Huber* Károlytól. 2. „*Ejféli hadiszemle.*” *Til* A. E.-től. E művek vezérkönyveit és szövegeit a jelentkező dalos-egyletnek haladéktalanul megküldjük s egyben közöljük, hogy ezen közöskari énekszámok katonai zenekar-kisérlettel fognak előadni.

— **Magántanári próbaelőadás.** *Dieballa* Géza, dr. *Kéty* egyetemi professzor volt első aszisztense, *Dieballa* György székesfejérvári városi gazdasági előadó nagy tehetségű fia, tegnap délelőtt egyetemi magántanári próbaelőadást tartott az orvosegyetem gyógyszer-tantermében. Az előadást az orvoskari tanács-testületen kívül, nagy közönség hallgatta. *Dieballa* dr. a klinikai vizsgálatok értékét és fontosságát ismertette az orvosi gyakorlatban, még pedig oly sikerrel, hogy az orvoskari testület teljes meglepődéssel fogadta az előadást, a hallgatóság pedig sűrűn megéljenzte a fiatal orvos-tudort.

— **Sorozások a székesfejérvári járáshoz tartozó községekben.** A folyó évi fő-sorozás e járás részére május hó 25., 26., 27., 29. és 30. napján fog Székesfejérvárott a méntelep laktanyában megtartani, mely napokon a községek a következők rendben állítanak: *Május hó 25-én:* Aba, Csóór, Csósz, Falubattyán, Gárdony és Inota (189 ujonczal). *Május hó 26-án:* Szentmihály, Úrhida, Nádasd-Ladány, Kiskeszzi, Jenő és Lovasberény (204 ujoncz). *Május hó 27-én:* Iszka-szent-György, Füle, Nyék-Pettend, Keresztes, Moha, Nadap, Nagyláng, Pákoz (199 ujoncz). *Május hó 29-én:* Pátka, Polgárdi, Seregélyes, Soponya, Sukoró (190 ujoncz). *Május hó 30-án:* Szabadbattyán, Tács, Velence és Zámoly (137 ujoncz).

— **Pestis Bécsben.** Nagy megint az ijedelem az osztrák metropoliban. Az ottani kórházban ugyanis pestis szimptomák között megbetegedett tegnapelőtt a bakteorológiai intézet egyik szolgálója s az orvosok azt hiszik, hogy a szerencsétlen a tavalyi pestia betegek után visszamaradt bacillusok inóciálták.

— **Öngyilkos katona.** Egy helybeli honvéd gyalogezredbeli tizedes, *Paczona* Pongrácz kedden este szíven lötte magát szolgálati fegyverével és szörnyet halt. A szerencsétlen altszáz jó katona volt, de az utóbbi időben egy leányért elhanyagolta kötelességét. Annyira szerelmes volt, hogy gyakran megfeledezett a takarodásról a nem ment éjszakára a kaszárnyába, hanem szerelmesénél maradt. E miatt sokszor megbüntették. Ez is fájta a honvédnak, de különösen elkésitette szeretőjének csalátsága. Megtudta, hogy hűtlen lett hozzá s emiatt halálba rohant. *Paczona* Pongrácz Rácalmásra való.

— **Vakokat gyámolító egylet.** Ily czim alatt országos egyesület alakult Budapesten, melynek célja: a Magyarország területén élő szegénysorban vakok oktatásának és nevelésének előmozdítása, a kenyérkereseti szakmát (ipart vagy zenét) tanult felnőtt vakok továbbképzése és foglalkoztatása, vagy közvetítés útján foglalkozáshoz juttatása; oktatásban nem részesült felnőtt vakok elemi és ipari oktatása; megszorgult, munkaképtelen, beteg vagy elaggott vakok és ezek családjainak segélyezése és gyámolítása szóval az összes vakok elhanyagolt ügyeinek felkarolása és életsorsuknak emberi méltóságukat megillető módon való biztosítása. *Pivár* Ignác kegyes rendi áldozár azzal a kéressel fordul most a nemesszivű magyar közönséghez, hogy 1 frt évi tagsági díj befizetésével minél tömegesebben lépjen be e filantropikus czélú egylet tagjai közé. A tagsági díjak az egylet pénztárához (Budapest, VIII. ker. Szilágyi-utca 2.) küldendők.

— **A jó piktor.** A. Tudod, hogy Tisza Kálmán kitűnő piktor?

B. Hogy hogy?

A. Mert ő most is jó képet csinál ahuz, ami nem tetszik neki: a fuzióhoz!

— **Tüz.** *Pettend* pusztán folyó hó 21-én délelőtt 10 óraker *Kenessey* Lajos birtokos tulajdonát képező szalmakazal kigyulladt. A tűz gondatlanságból keletkezett. *Barna* János cseléd ugyanis a kazal mellett pipára gyújtott s a tűz ebből keletkezett. A kár 31 frt 60 kr. biztosítva volt.

— **Közeledik a tavasz,** a természet újja disziti a földet, minden szépség s ha saját lakóházainkat óhajtuk csinosabbá tenni, úgy használjuk csakis a *Kronsteimer*-féle homlokzati festéket, mely elismert legjobb és legtartósabb. A többről felvilágosít a mai hirdetése.

— **Öngyilkosság.** *Nyak* András Sár-utca 28. szám alatti lakos tegnapelőtt összeveszett a feleségével. E feletti keservében tegnap reggelre lakásán felakasztotta magát. Felöltözött szépen tetőtől-talpig, teli irt egy árkus papírost érthetetlen és olvashatatlan akombakomokkal. Ugyancsak az asztalt is tele irta krétával. Az ágyat megvetette, meggyújtotta a lámpát, nyakára salt tekert, hogy a kötél nagyon meg ne vágja s így elkészülve felakasztotta magát. Nem vették mindjárt észre, csak akkor, mikor már meghalt, vágták le a gerendáról.

— **Rémjelenet egy iskolában.** A szegárdi belvárosi iskolában iszonyatos eset történt legutóbb. *Tóth* Anna 11 éves iskolásleány erősen bepálinkázva jelent meg az iskolában és ott a padlón fetrengve, benne a rut ital megnyuladt. A tanítónő rögtön elkülönítette a bepálinkázott leánykát és szájába tejet öntetett. Ettől a szerencsétlen teremtés jobban lett és két előhívott községi rendőr aztán hazavitte.

— **Rendőrségi hírek.** *Luthmayer* János és *Gron* Bálint csavargók szerdán délelőtt a Ponty vendéglő előtt összeverekedtek. A rendőrség vérző arccsal kísérte be őket a városházára. *Luthmayer*t 2 napi, *Gron*t 8 napi elzárásra ítélték. — *Pap* István *urhida*i lakos közsze-

mőrem elleni kibágásért 15 frtra. *Farádi Antal kishgyi lakos* ugyancsak közszemérem elleni kibágásért és rendőri közeggel való gorombáskodásért 20 frtra lett büntetve.

— **Rendkívüli hasznos és rég óhajtott kívánsága teljesült a háziasszonyoknak.** Ugyanis nem kell már rossz kávé miatt bosszankodniok, mert **Belák István** budapesti kereskedő nagy kávé magazint létesített Rottenbiller-utca 4. szám alatt, honnan kitűnő jó minőségű kávé bámulatos olcsón küldetik és pedig: 4½ kiló Cuba, Mocca vagy Jáva-kávé 6 frt 50 krért, 4½ kg. gyöngykávé 6 frt 80 krért, ¼ kg. császár keverék-tea 1 frt 55 krért, ¼ kg. törmelék-tea 95 krért utánvétellel vagy a pénz előleges beküldésével teljesen költségmentesen.

— **Zarándoklat négy kegyhelyre, mint tavali:** Lourdesbe, Jézus szíve kegyhelyére, Franciaországban, Paray le Monial, Einsiedeln Svájcban és Wiltenbe Tirolban. Indulás: 1899. évi július hó 6-án. Visszaérkezés: 1899. évi július hó 24-én. Utazás tartalma: 18 nap. Utirány: Budapest, Bécs, Linz, Salzburg, München, Lindau, Zürich, Genf, Lyon, Toulouse, Lourdes. Vissza: Lourdes, Cette, Lyon, Genf, Zürich, Innsbruck, Bécs, Budapest. Arak: I. osztály 245 frt, II. osztály 185 frt, III. osztály 105 frt 9 napi teljes ellátással. Jelentkezni lehet 1899. évi június hó 15-éig a budapesti II. ker. plébániahivatalban, Dömötör plébánosnál, hol részletes program is kapható. 168. 14—3.

Színház.

Kedd, márczius 21. Felhő Rózi jutalomjátékául „*A virágcsata*“ **Verő György** énekes fővárosi életképe került színre telt ház előtt. A közönség zajos tapsal fogadta a jutalmazottat, tisztelőitől pedig két szép virágkosarat kapott. Az előadás általában jó volt. **Felhő Rózi** kedvesen játszott és táncolt a második felvonás bábszínház jelenetében. Jó volt **Pesti Kálmán**, **Erdei Berta** és **Nagy Gyula** is. A második felvonás végén sikerült virágzórást rendeztek, mikor a jutalmazott **Felhő Rózi** arcképeit szórta a közönség közé.

Szerda, márczius 22. Nehátsvirág **Hervée** kedves vaudevilleje került volna színre, a közönség részvétele azonban ez estén oly nagy volt, hogy az előadást nem lehetett megtartani.

Csütörtök, márczius 23. Arkossy Vilmos jutalomjátékául **Soupe** kitűnő operetteje, a „*Fatinitza*“ került színre. A kis számú közönség jól mulatott az előadáson, bár a szerep-nemtudás általános betegsége uralkodott ez estén a színpadon. Dicsérettel kell említeni **Arkossyt**, ki (**Kancsukoff Timofei** tábornok) szerepében jó alakítást mutatott be. **Pesti Kálmán** kitűnő **Steipan** őrmester volt. **Nagy Gyula** (oltz **Julian** harcztéri tudósító) szerepében elég ügyesen mozgott. Szépen énekelt **Mányai Aranka**, **Felhő Rózi** (**Dimitrovics Vladimir** hadnagy) azonban, habár kedvesen játszott, sehogysem volt a hangjánál.

Pénteken, márczius 24-én Szép Heléna adatik félhelyárrakkal.

Sombaton, márczius 25-én d. u. félhelyárrakkal a Baba operett, este **Szilágyi Dezső** komikus jutalomjátékául a „*Mikadó*“ operett kerül színre.

Vasárnap, márczius 26-án d. u. a Vigécsek, este pedig utolsó előadásul a **Széköt katona** adatik.

IRODALOM.

A kort című értékes szaklap legújabb száma a következő tartalommal jeleit meg: **Konyhakertészet.** Gillemot Vilmos: A márcziusi hidegek következményei. **Fekkel János:** A czukordinnye természetése a szabadban. **Mauthner Ödön:** A császárkrona (Kaiserkrone) korai burgonya. **R.:** A fekete retek természetése. **Gyümölcsészet.** Liebbald Béni: Fájlítás tavasszal. **D. H.:** A „Louis Gauthier“ földi eper. **Diszkeztészet.** Ilsemann Keresztély: Örökzöld fák és cserjék. **Triska Sándor:** A Gloxiniaák Csérer Gyula: A Nertera depressa tenyésztése. **Bokor István:** A dracaenák egyszerű szaporítása. **Lugas.** A szőlők fekvésének és talajának megválasztása. **Mathiász József:** A szőlő váltó metszése. **Gép- és eszkezelet.** **Vitályos:** Bab és borsó osztályozása. **Méhészet.** **Wagner János:** Pár szó a méhek speculatív etetéséről. **Tárca.** **Zaymoss Romuald:** A tők és a csoda-tők. **Faiskola.** **Veng:** Az orgona (Syringa) hajtataása gyökér nélkül. **Hírek.** **Apró szakközlemények.**

Uj zeneművek. Bár véget ért **Carneval** hercege uralma, azért még mindig halomszáma vesszük az idej farsangi mulatságoknak favorizált táncdarabjait. Ezeknek a kiadásában is jó példával jár elő a Rózsavölgyi és Társa cég s tényleg ő tőlük kapjuk a legpompásabb talp alá valókat, a legszebbeket, a legmelodikusabbakat. Ezúttal **Rádics Béla** „*Jurista*“ csárdásáról kell első sorban megemlékeznünk, mert ezt huzzták cigányaink a legszorgalmasabban. Ritka szép csárdás ez, telistele tüzes melódiákkal, tánczra ingerlő szenvedélyvel. Ilyent **Rácz Pali** óta alig irtak s amellet nagyon olcsó is. **Ára** csak 2 korona. — A ki a kellemesen behizelgő szívet és elmét gyönyörködtető keringő zenét szereti az megtalálja élvezetét a **Kutschera Alajos** „*Francia ongeri*“ című új szerzeményében. Bár a bevezetésnek lassu és gyorsabb tempóban váltakozó zenéje is megadja figyelmünket. Nem tulzunk, ha azt állítjuk, hogy ez a keringő, melódia és finomság dolgában felülmulja az idén megjelent összes táncszerzeményeket. **Ára** szintén 2 korona. Hogy **Kutscheráról** szó esett, egy kalap alatt feleltjük a népszerű komponistának egy originális új kuplét is, a melyet a Rózsavölgyi cég ezen cím alatt adott ki: „*Vas Hanschen* mal genóhnt ist dass lasst der Hansgar nic“! Mint **Kutschera** minden hasonló szerzeményében, itt is kellemesen tűnik fel a szerző gazdag invenciója és az a akinyertonus, amely az ő eddigi alkotását is hihetetlen népszerűségre emelte. Az új kuplét már a mulatató humoristikus szövegénél fogva is melegen ajánljuk a könnyű zene híveinek. **Ára** 1 korona 50 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

Csirketenyésztés télen.

A házi gazdaság körül meglehetősen nehézséggel jár az apróbb baromfinak, nevezetesen a csirkének télen való tenyésztése s így hasznos szolgálatot vélünk tenni, ha leírunk egy módot, melyet számos évek tapasztalata legalkalmasabbnak talál a téli csirkenevelést illetőleg. A tenyésztésnél első főkellék, hogy a tyukok szelidek legyenek, vad tyuk igen sok kárt okozhat. Ha a tyuk felhagy a tojással, elkotlik, össze kell várni 4—5 kotlót s egy nyugalmas helyen tiszta szalmából kis kosarakban fészket készíteni nekik. Mindegyik kap 21 drb friss, átválogatott megvizsgált tojást. Minden reggel enni, inni kapnak, többet egész nap le nem jönnek a fészkekről s így nem hűlhetnek meg a tojások. Ugy 8—10-ed napra este gyertyafény mellett megvizsgálandók a tojások, a megtermékenyített jó tojás sötét, a rossz világos, ha

sok rossz tojás van, a kevés jót össze kell rakni, úgy, hogy 16—18 legyen egy kotló alatt. A tojás nélkül maradt kotlók, friss tojást kapnak ismét.

A kiszedett rossz tojás megfűzendő, héjastól összetörendő és kiszórandó az udvaron; baromfiak szívesen elfogyasztják. Nem minden háziasszony szokta a kotlók alatt a tojást megvizsgálni, pedig számos előnye van. A kotló újra kaphat friss tojást; rossz tojás nem vész kárba, mert megeszi a többi; jó tojás több meleget kap, így biztos a kelés jó eredménye; nem vagyunk annak a veszélynek kitéve, hogy a zápult tojás széjjelpukkadjon és beszennyezze a fészket.

A jó kotló alatt 20—21 nap mulva egyszerre kél a csibe. A kikelt csibéket egy jó meleg, puha kendővel bélelt kosárkába kell rakni s meleg helyen tartani mindaddig, míg mind ki nem kél; akkor a tyukmamák megvizsgálandók, tiszta-e a tolluk? Ha nem tiszta, akkor bezacherlinezzük őket és az udvaron egy rakás homokban fél óra alatt kifürdik, úgy a zacherlint, mint a férgeket.

Ezalatt széles kosarakba egy kevés szalmát teszünk, a csibéket 10-től 25-ig, a tyuk nagysága és az időjárás melegsége szerint, beleszúrjuk és hozzátesszük a kotlókat. A fölösleges tyukok kimennek újra tojni, mert sok kotló csak bajt csinál, verekednek és a kis csirkéket megtapossák.

Két napig ülnek a kosárban és csak ott kapnak enni, inni. Frissen darált kukoricadarát, lapos kis tányérban vizet 4—5 szőr egy nap, midőn eleget csipegettek, elvesszük tőlük az ételt, italt, hogy anyjuk alá bujjanak melegedni. Harmadnap már letesszük őket, míg esznek, meleg helyre, hogy meg ne hűljenek, mert igen könnyen hasmenést kapnak. 5—6 napig csak fokozatosan szoktatjuk a hűvösebb levegőhöz, akkorára oly erősek, hogyha szép idő van, 8-ad napra meleg napos helyre kirakhatjuk valamennyit. Délután behajtandók a helyükre. Három hetes koráig kell a csibére nagyon felügyelni, a többi már a kotlós gondja.

Ha a csibéknek van friss vizük, van a ház körül bokros, árnyas hely, trágyatelep, szérűkert, luczernás, mert ez az a tanyájuk, könnyen és gyorsan nevelődnek. Kéthetes koráig a csibéket tiszta kukoricadarával, négyhetes kosárban már aprószemű tengerivel lehet etetni; 6—8 hetes korukban pedig a piaczon már jól értékesíthetők.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Laboratorium. Nem ajánljuk, mert a celluloid készítése veszélyes, amennyiben robbanó anyag képezi egyik alkotórészét. A celluloidot megőrölt nitrocellulózéból vagyis robbanó gyapotból s kámforból készítik s újabb papírt, lent vagy falorgácsot tesznek hozzá. A nitrocellulózót olvasztott kámforral préselik össze vagy pedig kámfornak és alkoholnak keverékét engedik rá hatni. Az így nyert massa képlékeny, nyújtható magas hőfoknál s a megadott alakot kihűléskor is megtartja. Magyarországon is gyártanak már celluloidot és **Pedig Brassóban.** **Lakmári.** Nem szolgálhatunk vele, mert nem kapunk értesítést arról, hogy ő méltósága mely napon érkezik haza Raguzából. Lehet, hog már **Virágvasárnapján** itthon lesz. **S—y P r.** Minden nagy író tisztába szokott jönni először is az orthografiával. Kövesse ön is a példájukat s csak aztán szerencsétlenül bennünket szépirodalmi dolgozataival. **Athanáz.** Szívesen látjuk. Lehet hosszabb dolga is. Talán lehetne már a husvétii melléklet számára.

Felölös szerkesztő: **Báró Proff Kocsárd.**

Vasuti menetrend.

Érvényes október 1-től.

Cs. kir. szab. déli vaspálya.

Budapest	Székesfejérvár	N.-Kanisza
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.55 reg.	9.— d. e.	9.24 d. e.
Gyors v. 8.— reg.	9.14 d. e.	9.19 d. e.
Szem. v. 2.35 d. u.	4.29 d. u.	4.35 d. u.
Szem. v. 5.25 d. u.	7.39 este	—
Gyors v. 8.— este	9.17 este	9.22 este
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este
		12.07 éjjel
		3.52 éjjel

N.-Kanisza	Székesfejérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.
Szem. v. —	—	6.— reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.34 reg.
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.
Szem. v. 2.— d. u.	6.01 d. u.	6.09 este
Gyors v. 5.03 d. u.	7.48 este	7.58 este
		9.20 este

Komárom-Ujszöny	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
Szem. v. 4.40 reg.	7.28 reg.
Szem. v. 12.13 d. u.	2.27 d. u.
Vegy. v. 6.30 este	11.12 éjjel

Székesfejérvár	Komárom-Ujszöny
indul	érkezik
érkezik	indul
Szem. v. 6.10 reg.	8.34 reg.
Vegy. v. 10.— d. e.	2.50 d. u.
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel

M. kir. államvasutak.

Székesfejérvár	Veszprém	Veszprém	Székesfejérvár
indul	érkezik	indul	érkezik
érkezik	indul	érkezik	indul
T. v. 5.12 reg.	8.28 d. e.	V. v. 3.55 reg.	5.50 reg.
Sz. v. 9.29 d. e.	11.15 d. u.	Sz. v. 6.44 reg.	8.22 reg.
V. v. 1.— d. u.	2.53 d. u.	Sz. v. 4.20 d. u.	5.54 d. u.
V. v. 9.27 este	11.22 este	T. v. 7.19 este	10.09 e. te ^o)

*) Csak esütőtőlön, vasár- és ünnepnapokon.

Fejér- és tolnamegyei h. é. vasut.

Székesfejérvár	Sárbogárd
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 9.20 reg.	10.56 d. e.
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.

Sárbogárd	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.
V. v. 12.— délbén	1.47 d. u.

Székesfejérvár	Alony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
érkezik	indul	indul
V. v. 8.40 reg.	9.54. reg.	2.33 d. u.
V. v. 3.45 d. u.	5.12 d. u.	9.33 este

Paks	Alony-Szabolcs	Székesfejérvár
indul	érkezik	érkezik
érkezik	indul	indul
V. v. 2.— reg.	5.13 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.29 d. u.	5.28 este	7.25 este

Székesfejérvár	Bicske
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.

Bicske	Székesfejérvár
indul	érkezik
érkezik	indul
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.
V. v. 6.30 este	9.12 este.

Hirdetések

felvételnek kiadóhivatalunkban
jutányos áron.

PFINN JÓZSEF Alapított 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23.

„CONCORDIA“

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Sztúdy-cím: CONCORDIA SZÉKESFEJÉRVÁR Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas“ szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdiszesebb temetések elvállaltatnak.

✓ Kullák szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek. *****

***** Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.

► ! Sírkoszorúk ! ◄

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadós láb, nincs többé bőrkeményedés, sem lábdaganat, nincs többé fagyos láb, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak ki cipőjét **Dr. Högyes-féle** az egész világon szabadalmazott asbest-talpbetéttel látja el.

Számtalan köszönő levelek közül csak kettőt említenk.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Ó. cs. és kir. Fensége Lipót Salvator Főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-Gyár.

Budapest.

Cs. és kir. Ó Fensége Lipót Salvator főherceg az asbesttel bélelt cipővel **nagyon megvan elégedve**. Hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem úgy fáradtak ki, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbetéttel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánáson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő híve **Vekerle Sándor.**

Az asbest talpbetétek kitérőjét legjobban bizonyítja az is, hogy a cs. kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek már eddig is

22500 pár szállított.

Nagybani elárúsítás: az Országos Központi főraktárban Általános Asbestáru-Gyár betéti társaság. Budapest VI. Sziv utca 18.

Páronkint való elárúsítás Székesfejérvár és fejérmegye részére.

Langraf Gábor és Fia bőr- és cipész kellekek áruházában

Székesfejérvártól, belváros Jókai-utca 8.

Férfiak és nők részére

Á r a k:

Leányok és fiúk részére

kettős vastagságú, párja 120

egyszerű vastagságú, párja 60

Asbest homok talp, párja 40

kettős vastagságú, párja —60 kr.

egyszerű vastagságú, párja —30 kr.

Asbest homok talp, párja —20 kr.

Hintő por csomag 30 kr.

✓ **Visszontelárusítóknak megfelelő engedmény.**

Naponta postal szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. — Csomagolás ingyen. 81. 50—21

A „Velencei kölcsönös segély-egylet mint szövetkezet” ZÁRSZÁMADÁSA

1898. decz. 31-én, fennállásának X. évében.

TARTOZIK.

75.

Mérleg-számla 1898. december 31.

KÖVETEL.

	Fők. szám	frt	kr.	frt	kr.		Fők. szám	frt	kr.	frt	kr.
Pénztárszámla	55			916	41	I. évtársulat tőkében	61	15207	75		
Adott kölcsönök	56	40446	63			I. » kamatban	61	842	22	16049	97
Adott kamatszámra	56	1182	44	41629	07	II. » tőkében	49	9351	72		
Leltárszámla	57			375	13	II. » kamatban	49	495	78	9847	50
						III. » tőkében	50	7151	95		
						III. » kamatban	50	363	97	7515	92
						IV. » tőkében	51	5239	98		
						IV. » kamatban	51	233	96	5473	94
						V. » tőkében	52	3197	10		
						V. » kamatban	52	93	49	3290	59
						Folyó számla, hitelező	53			275	—
						Tartalékalap	69			125	40
						Nyereség mint egyenleg	73			342	29
				42920	61					42920	61

TARTOZIK.

73.

Nyereség- és veszteség-számla.

KÖVETEL.

	Fők. szám	frt	kr.		Fők. szám	frt	kr.
Törzsbetéti kamatok	49—61	2029	42	Nyereség áthozat 1897. évről	73	7	04
Mult évi kamathátralék	56	802	94	Törzsbetétből levont késedelmi			
Leltáruvulási százalék	57	18	69	kamat	49—61	158	99
Folyó számla kamatterhe	53	75	—	Kamatszámra	56	1954	02
Adók számlája	64	413	48	Könyv és díjak számlája	60	122	60
Tiszti fizetések számlája	68	364	50	Késedelmi kamat számla	62	212	45
Irodaköltségek számlája	58	176	13	Kezelési díjak számlája	59	584	91
Nyereség mint egyenleg	73	342	29	Folyó évi kamathátralék	63	1182	44
		4222	45			4222	45

Évi forgalom 138232 frt 73 kr. — Volt az év végén az egyletnek 766 tagja 2570 betéttel, kilépett 17 tag 82 betéttel. Maradt 749 tag 2684 betéttel.

Beleznay István,
elnök.

Kovács János,
pénztárnok.

Bognár Mihály,
ellenőr.

A számvizsgáló és felügyelő-bizottság az évi számadásokat és jelen mérleget, nemkülönbön a nyereség felosztását tárgyaló indítványokat a kereskedelmi törvény 195. §-a értelmében megvizsgálta és azokat a közgyűléshez tett évi jelentés szerint helyesnek találta.

Kelt Velenczén, 1899. márczius 14-én.

Decsy Károly,
számvizsg. b. tag.

Weisz József,
számvizsg. b. tag.

Deutsch Mór,
számvizsg. b. tag.

Kutassy Endre,
felügy. b. tag.

Kolonits Károly,
felügy. b. tag.

Takács Ignác,
felügy. b. tag.

173. I—1

Homlokzat-festék-gyár
 KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
 AZ ARANYÉREMEL KITÜNTETVE.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Füherozegi és herozegi uradalmak, os. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari, bányai és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 4 különböző mintában kilönikint 16 krtól felfelé szállítatnak és ami a festék szűrőszűrőjét illeti, azonos az olajfestékekkel. 17a. 15-1

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A MAGYAR KIRÁLYI

Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
 BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült göcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozógépeit, gőzkukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészeit „Millenium“ kaszaló- és aratógépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

166. 10-3

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ifj. Löwinger Mór ur Székesfejérvár.

Cséplő-gép.

Egy teljesen jól-arrban levő 4 lóerejű jár-gányos (garett) tisztító cséplő-gép jutányos áron eladó.

PHILIPP ALAJOS
 (nota, Fejérmegye. 171 2-2)

KREIZLER S. ÉS FIA
 SZÉKESFEJÉRVÁR.
 +++ Alapítási év: 1842 +++

Legnagyobb választék

+++ legdivatosb női ruhakelmékben a legegyszerűbbtől +++ a legfinomabbig!

Férfi gyapjukelmék 1 frittól kezdve, — egy öltöny 3 frittól egész 10 frittig. Asztal-neműek, vásznak, gyolcsok, csinvatok, Chiffonok, kanavásznak és Zefírek

167. 10-3

legjobb gyártmány!

Mineműt dicsérik a híres **MACHLEID-féle kecskeméti arckenöcsöt,** mely rövid használat után minden szeplőt, májfoltot, himlőhelyet, pörse-nyéseket és egyéb kellemetlen kitételeket biztosan elmulaszt. Az aro szép, fiatal, kellemes. Ide színt nyer tőle, a napbarnítástól meg-óvja. Kitűnő hatása már néhány nap múlva ész-élhető, egyszeri próba is elegendő, hogy ezt bárki örökre megkedvelje. Hatása a kecskeméti növény-zsappannal oly meglepő és elismert, melyet e téren szépitő-szer még el nem ért és fűjül nem mult. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmatlan utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr. — Egy darab kecskeméti növényzsappan 32 kr.

Hajnal-szesz.
 Biztosan meggyógyít minden fájdalomt, így köszvény, reuma, onofijálmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még alig volt eszt reá, hogy számos, sikertelenül használt szeret után a hajnal-szesznek enyhitő hatása ne lett volna. Sok ezer elnyomorodott beteg közsőni már ezen szernek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr. Kapható.

Farkas Igná r
 „Mátyás király“ című gyógyszerárában Kecskeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárakban.
 Főraktár Török József gyógyszerára Budapest.

161. 15-6

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS
 asztalos és kárpitos butorraktára,
 SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
 (a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nádszékek, függönytartók, matraczok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű asztalos és kárpitcs munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legujabb divat szerint. Ugyszinte ruganyos matraczok és rolleták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

Nyomatott Számmer Imrénél, Székesfejérvárott.